

ali će i za našu praksu sigurno argumentacija u odnosnim engleskim rješidbama biti od orijentacionog značaja.

E.P.

TRGOVAČKI SUD ENGLJSKE
/Queen's Bench Division/
Commercial Court

Presuda od 12.III 1962.

C.H. Rugg & Co., Ltd.
c/a Street

Agent - Posrednik - Kupoprodaja broda - Naknada štete i odgovornost zbog prekoračenja ovlaštenja /Breach of warranty of authority/

Tužena firma Street, djelovala je kao broker za kupca broda Blue Ocean i u svom djelovanju angažirala i tužitelja kao brokera, koji je vršio neposredne pregovore putem teleksa s prodavačevim agentom, koji je imao svoje sjedište u Švedskoj. U pregovorima oko kupnje broda izmijenjeno je nekoliko teleksa, i prodavaoci su cijenu broda u jednom času digli od 280.000 funti na 380.000 funti, i konačno ju spustili na 340.000 funti. Tužitelj je o toku pregovora i o primljenim teleksima redovito obavještavao tuženoga, a prije odašiljanja konačnog teleksa o prihvatu cijene i ostalih uvjeta prodaje primio je telefonsko odobrenje od tuženoga da može prihvatiti cijenu i ostale uvjete prodavaočeve. Nakon tako zaključenog ugovora, kupac, vlastodavac firme Street, odbio je ratificiranje ugovora, jer nikada nije dao odobrenje za njegovo zaključenje.

Prodavalac iz Švedske zaprijetio je tužbom zbog naknade štete, koja mu je učinjena raskidom ugovora. Tužitelj Rugg & Co. zaključio je s prodavaocem broda nagodbu i u ime naknade štete isplatio mu iznos od 1.200 funti. U ovom sporu potražuje od tuženoga taj iznos i vlastite troškove od 15 funti.

Sud je utvrdio da je tužitelj u čitavom odnosu djelovao kao posljednji u nizu brokera za kupca, a nikako ne kao prvi u nizu brokera za prodavaoca. Nadalje je utvrdio da je nesumnjivo putem teleksa zaključen valjani ugovor o kupoprodaji broda, te da je tuženi propustio tužitelja upozoriti da kupac postavlja neke uvjete za perfektnost ugovora, te da prema tome stoji tužbena osnova, tj. breach of warranty of authority.

Na kraju, razmatrajući visinu tužbenog zahtjeva, Sud je došao do zaključka da je nagodba koju je zaključio tužitelj razumna, jer je prodavalac broda u stvari mogao tražiti i znatno više. Vještačenjem je, naime, utvrđeno da je stvarna tržišna cijena broda u vrijeme zaključenja ugovora bila oko 230.000 funti, te da je prodavalac prema tome postigao veoma povoljnu cijenu kad je zaključio ugovor o kupoprodaji za 340.000 funti. Sud smatra da je prodavalac mogao, utvrđujući razliku između tržišne cijene i postignute cijene, tražiti i veći iznos stvarno pretrpljene štete, pa da je zaključena nagodba dosljedno tome razumna.

/LLLR, 1962, 1, 8, str. 364/

B.V.

KASACIONI SUD FRANCUSKE

Presuda od 16.VII 1964.

Sté Anonyme des Ets Charles
Peyrissac i Sté Anonyme commerciale des ports africains
c/a Sté navale Delmas-Vieljeux

Prijevoz stvari morem - Transportni kalo - Ako se šteta na teretu kreće u granicama transportnog kala, brodar ne mora dokazati uzrok manjka

Brodar je preuzeo na prijevoz 4.484 koleta cementnih cijevi. U teretnici je bila unesena opaska "koleta neambalažirana, bez odgovornosti za razbijanje". Na odredištu je ustanovljeno da je jedan dio tereta oštećen. Primaoci tuže brodara za naknadu štete. Spor je došao pred Kasacioni sud, koji je, potvrđujući dvije niže presude, brodara oslobodio.

Tužitelji prigovaraju drugostepenoj presudi da je pogrešila što im je nametnula dužnost dokaza da je šteta nastala brodarovom krivnjom, jer da se ne radi o nijednom od tzv. izuzetnih slučajeva, kod kojih bi teret dokaza na njihovoj strani bio pravno utemeljen. Klauzula u teretnici ne može doći do primjene, jer je protivna postojećim propisima. Osim toga da je Apelacioni sud pao u protuslovlje kada je utvrdio da brodar nije dokazao nijedan od izuzetih slučajeva, ali da je, unatoč tome, prebacio na tužitelja teret dokaza o uzrocima štete. Međutim, kaže Kasacija, nižestepeni sudovi ustanovili su da postotak oštećenja ne premašuje 4% tereta i ne prelazi štetu koja se razumno ne može izbjeći za vrijeme prijevoza, pa je tužbeni zahtjev opravdano odbijen.

/DMF, 1964, str. 715/

B.J.